

JORD- OCH SKOGSBRUKSUTSKOTTETS UTLÅTANDE 16/2008 rd

Berättelse om regeringens åtgärder under år 2007

Till grundlagsutskottet

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 9 april 2008 berättelsen om regeringens åtgärder under år 2007 (B 2/2008 rd) till grundlagsutskottet för beredning och bestämde samtidigt att jord- och skogsbruksutskottet ska lämna utlåtande i ärendet till grundlagsutskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- biträdande avdelningschef Christian Krogell, biträdande avdelningschef Veli-Mikko Nieminen, regeringsråd Vilppu Talvitie, lantbruksråd Kirsi Heinonen, äldre regeringssekreterare

re Susanna Paakkola, konsultativ tjänsteman Juha Palonen, överinspektör Hannele Sankari och veterinärinspektör Kai Pelkonen, jord- och skogsbruksministeriet

- äldre inspektör Atro Virtanen, Livsmedelssäkerhetsverket Evira
- äldre forskare Elina Virtanen, MTT Jockis
- beredskapsombud Juha Mantila, Försörjningsberedskapscentralen
- hälsoingenjör Pekka Vallenius, Varkaus stad
- verkställande direktör Lauri Juola, Centralen för utsädespotatis
- jurist Anne Kontkanen, OP-keskus.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Jord- och skogsbruksutskottet begränsar sitt utlåtande till vissa uttalanden i berättelsen.

Detaljerade kommentarer

Ringröta på potatis

(RP 87/1995 rd, jord- och skogsbruksutskottet)

Riksdagen förutsatte den 7 november 1995 att de åtgärder som anförs i utskottets betänkande

nr 41/1994 rd och i jord- och skogsbruksministeriets utredning av den 13 oktober 1995 till utskottet sätts in utan dröjsmål och vid behov med ännu större effektivitet än tidigare för att Finland ska bli ett område fritt från ljus ringröta inom tre år.

Utskottets kommentar

Av en utredning till utskottet framgår, utöver det som framhålls i berättelsen, att det importeras betydande mängder av framför allt utsädespotatis från andra EU-länder och att det ökar risken för att farliga växtförstörare ska introduceras

inom vårt produktionsområde. Latent ringröta kan inte alltid konstateras med säkerhet vid marknadskontroller. Bakteriemängderna ökar vid kompletterande odling och framkallar smitta. I framtiden kommer det att vara en stor utmaning för tillsynsmyndigheterna att spåra upp var fallen av ringröta har sitt ursprung. Redan ett försök att hålla situationen inom nuvarande ramar kräver fortsatt vaksamhet och samarbete mellan kontrollmyndigheter, odlare och aktörer inom potatisbranschen.

Utskottet anser att uttalandet fortfarande är angeläget. Samtidigt pekar det på vilken stor roll både mat- och industripotatisen (bl.a. för stärkelseproduktion) spelar i vår jordbruksproduktion.

Lagen om landsbygdsnäringsregistret

(RP 165/2000 rd, VL 2/2001 rd, jord- och skogsbruksutskottet)

Riksdagen förutsatte den 7 december 2000 att det i samband med en totalrevidering av lagen om landsbygdsnäringsregistret kartläggs hur länge olika typer av uppgifter lämpligen bör förvaras och att förslag till bestämmelser om olika uppgifters förvaringstider tas in i en proposition som därefter så fort som möjligt lämnas till riksdagen.

Utskottets kommentar

Utskottet noterar att propositionen i berättelsen (Regeringens proposition med förslag till lag om landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem; RP 161/2007 rd) har behandlats i riksdagen och att bestämmelser om uppgifternas förvaringstider har tagits in i lagen om landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem (284/2008). Därmed kan uttalandet strykas.

Lag om Forststyrelsen

(RP 154/2004 rd, 248/2004 rd — RSv 233/2004 rd, jord- och skogsbruksutskottet)

Riksdagen förutsatte den 13 december 2004 att regeringen i budgetpropositionen avsätter nödvändiga tilläggsanslag för högskolorna och/eller

läroinrättningarna, om det är nödvändigt för att dessa ska kunna ha kvar sina skogar för undervisnings- och/eller forskningsändamål på statsägd mark.

Utskottets kommentar

Det framgår av en utredning till utskottet att de statsägda markerna i Skogsforskningsinstitutets besittning i början av 2008 övertogs av Forststyrelsen. Enligt 5 § i lagen om Forststyrelsen (1378/2004) ingår det i Forststyrelsens övriga samhälleliga förpliktelser att beakta forskningens och undervisningens behov.

Forststyrelsen har gällande avtal om alla undervisnings- eller forskningsskogar. Avtalen är tidsbundna, men de överenskomna fristerna är långa, vanligen tiotals år. Styrelsen har ingått 40 avtal, främst med samkommuner som är huvudmän för någon undervisningsanstalt. Tidsbundna avtal kan i regel inte sägas upp eller villkoren i dem ändras under den tid avtalet gäller utan båda parternas samtycke.

Enligt avtalen får undervisnings- och forskningsskogarna utnyttjas avgiftsfritt av läroanstalterna. Läroanstalterna får behålla eventuella inkomster av skogarna. Däremot ska de på sin egen bekostnad utföra nödvändiga skogsvårdsarbeten och eventuella grundförbättringsarbeten i skogarna.

Utskottet anser att uttalandet kan strykas.

Systemet med samlat gårdsstöd

(RP 17/2005 rd — Rsv 93/2005 rd, jord- och skogsbruksutskottet)

6) Riksdagen förutsatte att det utreds om rätten att överföra stödrättigheter inom ramen för systemet med samlat gårdsstöd kan få sådana konsekvenser för säkerhetsvärdena på redan in-tecknade jordbruksfastigheter att säkerheterna eventuellt inte räcker till.

Utskottets kommentar

I en utredning till utskottet påpekas det att man enligt systemet med samlat gårdsstöd separat har

kunnat överlåta stödrättigheter från en fastighet utan koppling till åkerarealen. Överlåtelsen sänker värdet på den jordbruksfastighet som står som säkerhet. En separat överlåtelse av stödrättigheterna inverkar på gårdsbrukets lönsamhet, och köpepriset på en jordbruksfastighet som säljs utan stödrättigheter är lägre än på en fastighet med rättigheter. Stödrättigheterna hör inte till fastighetsinteckningar och därför har man ansett att det behövs en metod för fastighetspanthavaren att försäkra sig om att stödrättigheterna på en fastighet finns kvar om panthavaren så önskar.

Det klaraste alternativet för panthavaren skulle vara att stödrättigheterna kan pantsättas som självständiga rättigheter med förmögenhetsvärde. Stödrättigheterna uppfyller i sig alla allmänna pantvillkor. Problemet är att det inte går att fullborda panträtten. Det bör göras möjligt att fullborda en pant som gäller en stödrättighet så att panthavaren till en stödrättighet registrerar sin pantanmälan i ett offentligt register.

När lagen om landsbygdsnäringsförvaltningens informationssystem trädde i kraft den 1 maj 2008 blev också innehållet i landsbygdsnäringsförvaltningens datasystem offentligt inom gränserna för offentlighetslagen och personuppgiftslagen. Det finns alltså redan nu ett färdigt register som panthavarens pantanmälan kan antecknas i och därmed anser utskottet att möjligheterna att använda registret för detta ändamål behöver utredas och registret vid behov utvecklas så att det uppfyller kraven på ett tillförlitligt fullbordande.

Ett annat alternativ är att se över företagsinteckningslagen och ange att stödrättigheterna hör till fastighetsinteckning.

Utskottet anser att uttalandet fortfarande behövs med hänsyn till det som anförts ovan.

Djurförsöksnämnden

(RP 32/2005 rd — RSv 193/2005 rd, jord- och skogsbruksutskottet)

1) Riksdagen förutsatte den 12 december 2005 att det i djurförsöksnämndens arbetsordning tas

in bestämmelser som säkerställer att man både vid beredning av behandlingen av ansökningar om tillstånd för djurförsök och vid den egentliga behandlingen tar upp frågan om huruvida beslutet om ansökan kräver nya principiella riktlinjer.

2) Riksdagen förutsatte att jord- och skogsbruksutskottet efter djurförsöksnämndens första verksamhetsår tillställs en utredning som visar hur besluten om ansökningar om tillstånd för djurförsök kvantitativt har fördelats mellan djurförsöksnämnden och dess sektioner.

Utskottets kommentar

I en utredning till utskottet framhålls det att riksdagens uttalade krav har tagits in i djurförsöksnämndens arbetsordning, som godkänts av jord- och skogsbruksministeriet.

Djurförsöksnämnden har på sina möten behandlat de principiella riktlinjerna som särskilda frågor och styr på detta sätt sektionernas åtgärder visavi enskilda ansökningar. Under det första verksamhetsåret har djurförsöksnämnden dragit upp riktlinjer för sju olika delområden. Principerna finns utlagda på djurförsöksnämndens webbsidor.

I regeringens åtgärdsberättelse konstateras det att djurförsöksnämnden fram till den 31 december 2007 har behandlat totalt 494 ansökningar om tillstånd. Mellan den 1 augusti och 31 december 2006 togs 156 ansökningar och mellan den 1 januari och 31 december 2007 338 ansökningar upp till behandling. Av dem avgjordes 483 på sektionernas sammanträden medan 11 behandlades av djurförsöksnämnden.

Som en precisering av berättelsen framhålls det för utskottet att av de 494 ansökningar som lämnades in mellan den 1 augusti 2006 och 31 december 2007 hade 479 avgjorts fram till utgången av 2007. Av dem avgjordes 469 i sektioner och 10 av djurförsöksnämnden.

Utskottet anser att uttalandena kan strykas.

Sammanfattning

Utskottet anser att följande uttalanden i berättelsen kan strykas:

JsUU 16/2008 rd — B 2/2008 rd

— Lag om landsbygdsnäringsregistret (RP 165/2000 rd, VL 2/2001 rd, jord- och skogsbruksutskottet); uttalande.

— Lag om Forststyrelsen (RP 154/2004 rd, RP 248/2004 rd — RSv 233/2004 rd, jord- och skogsbruksutskottet); uttalande.

— Djurförsöksnämnden (RP 32/2005 rd — RSv 193/2005 rd, jord- och skogsbruksutskottet; uttalandena 1 och 2.

Utlåtande

Jord- och skogsbruksutskottet föreslår

att grundlagsutskottet i sitt betänkande beaktar det som sagts ovan.

Helsingfors den 12 juni 2008

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Jari Leppä /cent
vordf. Pertti Hemmilä /saml
medl. Susanna Haapoja /cent
Hannu Hoskonen /cent
Anne Kalmari /cent
Johanna Karimäki /gröna
Lauri Kähkönen /sd
Esa Lahtela /sd
Mats Nylund /sv

Pentti Oinonen /saf
Klaus Pentti /cent
Petri Pihlajaniemi /saml
Erkki Pulliainen /gröna
Kari Rajamäki /sd
Arto Satonen /saml
Katja Taimela /sd
Pekka Vilkuna /cent.

Sekreterare var

utskottsråd Carl Selenius.